

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 70/17

Λουξεμβούργο, 22 Ιουνίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-126/16
Federatie Nederlandse Vakvereniging κ.λπ. κατά Smallsteps BV

Κατά τη σύναψη συμφωνίας «pre-pack» κατόπιν πτώχευσης είναι δυνατή η επίκληση των δικαιωμάτων που έχουν οι εργαζόμενοι σε περίπτωση μεταβίβασης επιχειρήσεων

Πτώχευση που κηρύσσεται στο πλαίσιο συμφωνίας pre-pack, η οποία αποβλέπει στην προετοιμασία της μεταβίβασης επιχείρησης προκειμένου να καταστεί εφικτή η γρήγορη επανέναρξη των βιώσιμων μονάδων της μετά την κήρυξη της πτώχευσης, ενδέχεται να μην πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης

Μέχρι την πτώχευσή της, η ολλανδική εταιρία Estro Groep ήταν η μεγαλύτερη εταιρία παιδικών σταθμών στις Κάτω Χώρες. Διέθετε 380 περίπου παιδικούς σταθμούς στις Κάτω Χώρες και απασχολούσε περί τους 3 600 εργαζόμενους. Στις 5 Ιουνίου 2014, η Estro Groep ζήτησε από το rechtbank Amsterdam (πρωτοδικείο του Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) να διορίσει προαλειφόμενο σύνδικο, ο οποίος διορίστηκε στις 10 Ιουνίου 2014.

Στις 20 Ιουνίου 2014, συστάθηκε η εταιρεία Smallsteps προκειμένου να αναλάβει, ως εταιρία επαναλειτουργίας για λογαριασμό της H.I.G. Capital (αδερφής εταιρίας της κυρίας μετόχου της Estro Groep, Bayside Capital), σημαντικό μέρος των παιδικών σταθμών της Estro Groep.

Στις 5 Ιουλίου 2014, κηρύχθηκε η πτώχευση της Estro Groep. Την ίδια ημέρα, υπεγράφη συμφωνία «pre-pack» μεταξύ του συνδίκου και της Smallsteps. Μια συμφωνία pre-pack σκοπεί στην προετοιμασία, με κάθε λεπτομέρεια, της μεταβίβασης επιχείρησης προκειμένου να καταστεί εφικτή η γρήγορη επανέναρξη των βιώσιμων μονάδων της επιχείρησης μετά την κήρυξη της πτώχευσης, ούτως ώστε να αποτραπεί η ρήξη την οποία θα προκαλούσε η απότομη παύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης αυτής κατά την ημερομηνία κήρυξης της πτώχευσης και να διατηρηθεί η αξία της επιχείρησης και η απασχόληση.

Στις 7 Ιουλίου 2014, ο σύνδικος απέλυσε όλους τους εργαζομένους της Estro Groep. Η Smallsteps προσέφερε νέα σύμβαση εργασίας σε 2 600 περίπου εργαζομένους που απασχολούνταν προηγουμένως στην Estro Groep, ενώ απέλυσε τελικώς περισσότερους από χίλιους εργαζομένους.

Η Federatie Nederlandse Vakvereniging (FNV), μια ολλανδική συνδικαλιστική οργάνωση, και τέσσερις ακόμη ενάγουσες οι οποίες εργάζονταν σε κέντρα που ανέλαβε η Smallsteps, αλλά στις οποίες, μετά την κήρυξη πτώχευσης της Estro Groep, δεν προσφέρθηκαν νέες συμβάσεις εργασίας, άσκησαν αγωγή ενώπιον του Rechtbank Midden-Nederland (πρωτοδικείου των κεντρικών Κάτω Χωρών). Κατά την άποψή τους, στη συμφωνία pre-pack που συνήψαν η Estro Groep και η Smallsteps πρέπει να εφαρμοστεί μια οδηγία της Ένωσης¹ η οποία αποβλέπει στην προστασία των εργαζομένων, εξασφαλίζοντας ιδίως τη διατήρηση των δικαιωμάτων τους σε περίπτωση μεταβίβασης επιχείρησης. Κατά την ίδια άποψη, έπρεπε να γίνει δεκτό ότι οι τέσσερις αυτές υπάλληλοι εργάζονται πλέον αυτοδικαίως για τη Smallsteps με τους ίδιους όρους εργασίας.

¹ Οδηγία 2001/23/EK του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διατήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε περίπτωση μεταβιβάσεων επιχειρήσεων, εγκαταστάσεων ή τμημάτων εγκαταστάσεων ή επιχειρήσεων (ΕΕ 2001, L 82, σ. 16).

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Rechtbank Midden-Nederland αποφάσισε να υποβάλει ερωτήματα στο Δικαστήριο. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί ουσιαστικά να διευκρινιστεί κατά πόσον η οδηγία έχει την έννοια ότι η προστασία των εργαζομένων διατηρείται σε περίπτωση όπου, όπως εν προκειμένω, η μεταβίβαση επιχείρησης πραγματοποιείται αφότου κηρυχθεί η πτώχευση μέσω συμφωνίας pre-pack, η οποία προετοιμάστηκε πριν από την πτώχευση και εφαρμόστηκε αμέσως μετά την κήρυξή της.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι η συμφωνία pre-pack προετοιμάστηκε μεν πριν από την κήρυξη της πτώχευσης, αλλά ετέθη σε εφαρμογή μετά απ' αυτήν. Κατά το Δικαστήριο, μια τέτοια πράξη, της οποίας πράγματι έπεται πτώχευση, είναι ικανή να εμπίπτει στον όρο «διαδικασία πτώχευσης» υπό την έννοια της οδηγίας².

Περαιτέρω, υπό την επιφύλαξη εξακρίβωσης εκ μέρους του Rechtbank Midden-Nederland, το Δικαστήριο φρονεί ότι μια τέτοια διαδικασία, αντιθέτως προς την απαίτηση που επιβάλλει η οδηγία, δεν αποβλέπει εν τέλει στην εκκαθάριση της επιχείρησης, με αποτέλεσμα ο οικονομικός και κοινωνικός σκοπός που αυτή επιδιώκει να μην μπορεί να εξηγήσει ούτε να δικαιολογήσει το ότι, όταν η οικεία επιχείρηση μεταβιβάζεται εν όλω ή εν μέρει, οι εργαζόμενοι της στερούνται των δικαιωμάτων που τους αναγνωρίζει η οδηγία.

Η περίπτωση και μόνο ότι η διαδικασία pre-pack ενδέχεται να αποβλέπει επίσης στην κατά το δυνατόν μεγαλύτερη ικανοποίηση των πιστωτών δεν είναι δυνατόν να τη μετατρέψει σε διαδικασία που κινήθηκε με σκοπό την εκκαθάριση των περιουσιακών στοιχείων του μεταβιβάζοντος, κατά την έννοια της οδηγίας.

Όσον αφορά τέλος την επιβαλλόμενη από την οδηγία προϋπόθεση να τελεί η διαδικασία πτώχευσης ή η ανάλογη διαδικασία αφερεγγυότητας υπό τον έλεγχο δημόσιας αρχής, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το στάδιο του pre-pack, το οποίο προηγείται της κήρυξης της πτώχευσης, δεν έχει κανένα έρεισμα στην ολλανδική νομοθεσία. Η εν λόγω διαδικασία διεξάγεται επομένως όχι υπό δικαστικό έλεγχο, αλλά, όπως προκύπτει από την ενώπιον του Δικαστηρίου δικογραφία, υπό τη διεύθυνση της επιχείρησης η οποία διεξάγει τις διαπραγματεύσεις και λαμβάνει τις αποφάσεις για την προετοιμασία της πώλησης της υπό πτώχευση επιχείρησης.

Πράγματι, μολονότι ορίζονται δικαστικώς κατόπιν αιτήματος της υπό πτώχευση επιχείρησης, ο προαλειφόμενος σύνδικος, όπως και ο προαλειφόμενος εισηγητής δικαστής, δεν διαθέτουν τυπικά καμία εξουσία. Ως εκ τούτου, ουδόλως υπόκεινται σε έλεγχο εκ μέρους κάποιας δημόσιας αρχής.

Επιπλέον, στο μέτρο που, πολύ σύντομα μετά την κήρυξη της πτώχευσης, ο σύνδικος ζητεί και λαμβάνει άδεια από τον εισηγητή δικαστή για τη μεταβίβαση της επιχείρησης, ο τελευταίος πρέπει να έχει ενημερωθεί και ουσιαστικά να μην έχει αντιταχθεί στη μεταβίβαση αυτή πριν από την κήρυξη της πτώχευσης.

Πλην όμως, η διαδικασία αυτή μπορεί να καταστήσει σε μεγάλο βαθμό άνευ περιεχομένου κάθε ενδεχόμενο έλεγχο εκ μέρους της αρμόδιας δημόσιας αρχής επί της διαδικασίας πτώχευσης και, ως εκ τούτου, δεν πληροί την οριζόμενη στην οδηγία προϋπόθεση ελέγχου εκ μέρους τέτοιας αρχής.

Το Δικαστήριο συνάγει επομένως ότι διαδικασία pre-pack, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν πληροί το σύνολό των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην οδηγία και ότι, κατά συνέπεια, δεν χωρεί παρέκκλιση από το καθεστώς προστασίας που αυτή προβλέπει.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του

² Άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας.

Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582